

Κεφάλαιο 3

Εξωτερικά μέτρα

3.1 Εξωτερικά μέτρα

Ορισμός 3.1.1 (εξωτερικό μέτρο). Έστω X ένα μη κενό σύνολο. Μια απεικόνιση $\mu^* : \mathcal{P}(X) \rightarrow [0, \infty]$ λέγεται **εξωτερικό μέτρο στο X** αν ικανοποιεί τα εξής:

- (α) $\mu^*(\emptyset) = 0$.
- (β) Αν $A \subseteq B \subseteq X$ τότε $\mu^*(A) \leq \mu^*(B)$.
- (γ) Αν $\{A_n\}_{n=1}^\infty$ είναι μια ακολουθία υποσυνόλων του X τότε

$$\mu^*\left(\bigcup_{n=1}^\infty A_n\right) \leq \sum_{n=1}^\infty \mu^*(A_n).$$

Ορισμός 3.1.2 (σ -κάλυψη). Έστω X ένα μη κενό σύνολο. Μια οικογένεια $\mathcal{C}$ υποσυνόλων του X λέγεται **σ -κάλυψη** για το X αν υπάρχουν $C_1, \dots, C_n, \dots$ στην $\mathcal{C}$ ώστε $X = \bigcup_{n=1}^\infty C_n$.

Θεώρημα 3.1.3 (κατασκευή εξωτερικών μέτρων). Έστω $\mathcal{C}$ μια σ -κάλυψη για το μη κενό σύνολο X , και έστω $\tau : \mathcal{C} \rightarrow [0, \infty]$ τυχούσα απεικόνιση με $\tau(\emptyset) = 0$. Για κάθε $A \subseteq X$ ορίζουμε

$$\mu^*(A) = \inf \left\{ \sum_{j=1}^\infty \tau(C_j) \mid C_j \in \mathcal{C}, A \subseteq \bigcup_{j=1}^\infty C_j \right\}.$$

Τότε, η απεικόνιση μ^* είναι εξωτερικό μέτρο στο X .

3.2 Ο ορισμός του Καραθεοδωρή

Ορισμός 3.2.1 (μ^* -μετρήσιμο σύνολο). Έστω μ^* ένα εξωτερικό μέτρο στο μη κενό σύνολο X . Λέμε ότι ένα σύνολο $A \subseteq X$ είναι **μ^* -μετρήσιμο** αν

$$\mu^*(E \cap A) + \mu^*(E \cap A^c) = \mu^*(E)$$

για κάθε $E \subseteq X$. Συμβολίζουμε με $\mathcal{A}_{\mu^*}$ την οικογένεια όλων των μ^* -μετρήσιμων υποσυνόλων του X .

Θεώρημα 3.2.2 (Θεώρημα του Καραθεοδωρή). Έστω μ^* ένα εξωτερικό μέτρο στο μη κενό σύνολο X . Τότε, η οικογένεια $\mathcal{A}_{\mu^*}$ των μ^* -μετρήσιμων υποσυνόλων του X είναι σ -άλγεβρα. Αν συμβολίσουμε με μ τον περιορισμό της απεικόνισης μ^* στην $\mathcal{A}_{\mu^*}$, τότε η τριάδα $(X, \mathcal{A}_{\mu^*}, \mu)$ είναι ένας πλήρης χώρος μέτρου.

A πόδειξη. Δείχνουμε διαδοχικά τα εξής:

- (i) $\emptyset \in \mathcal{A}_{\mu^*}$.
- (ii) $\text{Av } A \in \mathcal{A}_{\mu^*} \text{ τότε } A^c \in \mathcal{A}_{\mu^*}$.
- (iii) $\text{Av } A, B \in \mathcal{A}_{\mu^*} \text{ τότε } A \cup B \in \mathcal{A}_{\mu^*}$.
- (iv) Η $\mathcal{A}_{\mu^*}$ είναι σ -άλγεβρα.
- (v) $\text{Av } \{A_n\}_{n=1}^{\infty} \text{ είναι μια ακολουθία ξένων συνόλων στην } \mathcal{A}_{\mu^*} \text{ τότε}$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \mu^*(E \cap A_n) = \mu^*(E \cap (\cup_{n=1}^{\infty} A_n))$$

για κάθε $E \subseteq X$.

- (vi) $\text{Av } \{A_n\}_{n=1}^{\infty} \text{ είναι μια ακολουθία ξένων συνόλων στην } \mathcal{A}_{\mu^*} \text{ τότε } \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n \in \mathcal{A}_{\mu^*}$.
- (vii) Η $\mathcal{A}_{\mu^*}$ είναι σ -άλγεβρα.
- (viii) Το $\mu := \mu^*|_{\mathcal{A}_{\mu^*}}$ είναι μέτρο.
- (ix) Το μ είναι πλήρες μέτρο.

Παρατήρηση 3.2.3. Έστω μ^* ένα εξωτερικό μέτρο στο μη κενό σύνολο X . Τότε,

- (α) $\text{Av } B \subseteq X \text{ και } \mu^*(B) = 0 \text{ τότε το } B \text{ είναι } \mu^*$ -μετρήσιμο.
- (β) $\text{Av } \{A_n\}_{n=1}^{\infty} \text{ είναι μια ακολουθία ξένων συνόλων στην } \mathcal{A}_{\mu^*} \text{ τότε}$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \mu^*(E \cap A_n) = \mu^*(E \cap (\cup_{n=1}^{\infty} A_n))$$

για κάθε $E \subseteq X$.